

A KECSKEMÉTI

ÁLLAMIÁG SEGÉLYEZETT

VÁROSI ZENEISKOLA

III-İK

ÉRTESÍTŐJE

az 1896–97-ik tanévről.

SZERKESZTETTE

SZENT-GÁLY GYULA

IGAZGATÓ.

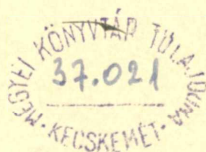
KECSKEMÉTEN,

NYOMATOTT SZILÁDI LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1897.

TARTALOM.

- I. Adatok az iskola életéből.
- II. A zeneiskola szervezete, órarend.
- III. Végzett tananyag.
- IV. Tandíj, vizsgálati díjak.
- V. Tanszerek, bútorzat.
- VI. Hangjegytár.
- VII. Felügyelet.
- VIII. A tantestület tagjai; irodalmi és társadalmi működésük.
- IX. Növendékek.
- X. Statisztikai kimutatás.
- XI. Nyilvános működés.
- XII. Különféle tudnivalók.

I.

Adatok az iskola életéből.

Adatok az iskola fejlődéséhez. Az elmúlt tanévben az iskola belélete bővelkedik oly mozzanatokban, melyek fontos kihatással bírtak az iskola fejlődésére és megerősödésére, s melyeknek eredménye, az iskola véglegesítése, míg egyrészt módot nyújt arra, hogy ifjúságunk a paedagogia elveire épített s azokat szem előtt tartó rendes zenei nevelésben részesülhessen s így a zene, első sorban mint hathatós nevelési eszköz, másodsorban mint a lelki gyönyörök kiapadhatlan forrása, minél szélesebb körben terjedhessen el és a nevelés többi tényezőivel összhangban működve, mindinkább érvényesíthesse áldásos befolyását főleg a kedélyképzés terén és részt vehessen abban a nemes és nagy munkában, mely az emberiséget a tökélyhez minél közelebb vinni iparkodik; másrészt a késő utódoknak is követendő példát állít föl arról a nemes lelkesedésről és áldozatkészségről, melylyel városunk közönsége minden, a közművelődés előmozdítására szolgáló intézményt meghonosítani s azt nemcsak fentartani, hanem oly fokra emelni is iparkodik, mely fokon működése minél gyümölcsözőbbé váljék.

A rendszeres zenei oktatásnak nemesítő, kedélyképző hatása régtől fogva el van ismerve s ezen tulajdonságánál fogva a zenetanulás ma már a nevelésnek elengedhetlen tényezője. A baj eddig a zenetanításnak részben hiányos, részben költséges voltában gyökerezett. A hangszerzene tanítása ugyanis, egészen a legújabb időkig, nem a paedagogia elvein alapuló zenei nevelés volt, hanem csupán bizonyos mechanikus ügyesség elsajátítására szorítkozott, s így másnak, mint dresszirozásnak tekinthető nem volt s ezt az értéktelen zenei tudást is csak a tehetősebbek sze-

rezhették meg maguknak a zenetanítással járó tetemes költségek miatt; az iskolákban pedig, ahol a zenetanulás mindenkinek hozzáférhető, a zenének csak egyik ágát, az énekzenét művelik.

Az iskolai énektanítás azonban, mivel a főbbi tárgyakkal szemben nagyon is alárendelt szerepet játszik, egyoldalúsága mellett még hiányos is.

Vajmi kétes tehát az a haszon, melyet a zenetanítás ilyenformán mint nevelési eszköz nyújthat. A zene, mint nevelési eszköz, csak úgy érvényesülhet a maga valóságában, ha nem szorítunk egyoldalúlag csupán az énekzene vagy csupán egyes hangszerek tanítására, hanem a zene mindkét ágát a tanítás keretébe foglalva, módot nyújtunk arra, hogy ki-ki egyéni hajlamához és képességéhez mértén választhasson az énekzene vagy egyes hangszerek tanulása között; ha a zenetanításnál a paedagogia követelményeit is szem előtt tartjuk s nem csupán a technikai ügyességet fejlesztjük, hanem a szükséges elméleti ismeretek hozzáadása által a zene valódi szépségeit is iparkodunk megértetni és megszerettetni, s ha végül arra is módot nyújtunk, hogy a zenetudás ne csak egyes tehetősebbeknek privilegizált fényűzési cikke, hanem mindenkinek közkincese lehessen.

Ezeknek a követelményeknek pedig — tekintve a tanerők nagyobb számát, melyet a zene egyes ágainak külön-külön való tanítása igénybe vesz, a hosszabb időt, melyet a nagyobb anyagnak alapos átdolgozására fordítani kell, a tandíj lehető mérséklését, melyet a hozzáférhetőség elve megkövetel — csak úgy felelhetünk meg, ha a zenét a zenei nevelés céljának megfelelően szervezett s más iskoláktól független zeneiskolákban önállóan tanítjuk.

Ez a helyes elv vezérelte a városi közönséget akkor, midőn a városi zeneiskolát 1894. évi szeptember hó 1-jével fölállította, oly kikötéssel azonban, hogy „a zeneiskola 3 év múlva véglegesítettik, a midőn t. i. már a közönség pártfogásának mérve a zeneiskola közszükségét minden kétségen felül bebizonyítja“.

A lefolyt három év alatt sok akadálylyal kellett megküzdenie az iskolának. Azokon a nehézségeken kívül, melyeket az iskola ideiglenes volta idézett elő — mint a helyiség, felszerelés, kellő számú tanerők alkalmazásának kérdése — hozzájárultak az iskola működésének megnehezítéséhez, még az első évben különösen az aránylag magas tandíj, a közönségnek már saját tapasztalásán alapuló bizalmatlansága az úgynevezett zenedei tanítás irányában, mely

bizalmatlanságot fokozták még ama kicsinylő és becsmérő vélemények, melyeket egyes, zenetanítással foglalkozó egyének nagyon érthető okból a zeneiskola működéséről terjesztettek a közönség félrevezetésére. Sőt akadtak s akadnak még most is szülők, akik csak azért nem adták föl gyermekeiket a zeneiskolába, mert nézetük szerint teljesen fölösleges az a „kinzás“, amit a zeneiskolában az elmélet tanításával véghez visznek, míg más szülők kifogása az volt, hogy a tananyag elvégzése hosszú időbe kerül, holott elég lenne a zenetanulásra 4—5 év, mikor úgy sem akarnak gyermekeikből művészeket nevelni, hanem megelégszenek azzal, ha egy-két nótát el tud játszani. Akadt olyan szülő is, aki csak oly föltétel alatt akarta gyermekét beadni a zeneiskolába, ha egy év múlva „nótát“ (!) tud játszani.

Mindezeknek a nehézségeknek legyőzése fárasztó, önfeláldozó munkásságot igényelt az iskolában alkalmazott tanerők részéről. Az illetők azonban számoltak a körülményekkel, tudatában voltak annak a súlyos felelősséggel járó föladatnak, mely rájuk nehezedett az által, hogy az ő kezökbe volt letéve egy olyan generácziónek nevelése, mely kezdettől fogva a helyes irányban vezetettvén, a nemes zenét megérteni és megszeretni tudja s így hivatva lehessen egyszersmind városunk zenei életét idővel szintén a helyes irányba terelni s azt a virágzás lehető fokára emelni. Tudták azt, hogy ez évek munkájába fog kerülni, de nem riadtak vissza sem az eléjük gördülő akadályoktól, sem az évek hosszú során át tartó megfeszített munkától, mert lelkesítette őket a nemes cél, melynek szolgálatába állottak s a melyért elsőik gyanánt küzdeni dicsőségüknek tartották.

Az iskola első tanéve — tekintve a főntebb elősorolt akadályokat és nehézségeket — a növendékek létszámát illetőleg nem felelt meg annak a várakozásnak, melyet ily nagy népességgel s annyi iskolával bíró városban hozzáfűzni lehetett. Az első félévben 29, a másodikban 31 volt ugyanis a növendékek száma. Megkétszerezte a növendékek létszámát a következő tanévben a tandíjak leszállítása, midőn ugyanis a tanács 13,713/1895. sz. végzésével a tandíjat az előkészítő tanfolyamokon az előbbi 50 frtról 30 frtra szállította le.

Üdvösnek bizonyult a tanácsnak azon intézkedése is, melylyel — tekintve a czimbalomnak, mint nemzeti hangszernek közkedveltségét — a czimbalom tanszakot felállította.

Az iskolának már az első év végén tartott vizsgálati hangversenye meggyőzte a közönség egy részét arról, hogy az iskola helyes irányban indult meg és úgy ez a tapasztalat, mint a tanácsnak föntemlitett intézkedései következtében az iskola második évében már 55-re szaporodott föl a növendékek száma, minek következtében nemcsak új tanerőt nyert ez iskola Veress Klára zongoratanárnő személyében, — kit a tanács egyelőre mint segédtanárnőt alkalmazott — hanem az iskola helyiségét is bővíteni kellett. Mig az első évben csak 2 szoba szolgált a volt Adler-féle házban a tanítás céljaira, a második évben már 3 tanterem és 1 irodahelyiség állt a zeneiskola rendelkezésére.

Ez évben már 2 házi és 1 nyilvános hangversenyt lehetett tartani, melyeknek sikere szintén nagyban hozzájárult a zeneiskola jó hírének megszilárdításához s a közönség bizalmának megnyeréséhez.

Látva azt a gyors emelkedést, melyet az iskola a második évben tett, joggal lehetett arra következtetni, hogy a közönség kezdi méltányolni az iskola működését és a tanács már előre intézkedéseket tett arra nézve, hogy a 3-ik évben a növendékeknek remélhető nagyobb létszáma az iskolát készületlenül ne találja. Elhatározta ugyanis a felügyelő bizottság javaslatára, hogy a hegedű tanári állást az 1896/97-ik tanévben föltétlenül betölti és egy új zongora tanári állást is, ezt azonban csak abban az esetben, ha a beiratkozottak nagyobb száma ennek szükségét igazolja. Ezen határozatához képest a helyiséget is átalakította a szünidők folyamán úgy, hogy 4 tanteremből, egy irodahelyiségből és 1 tanári szobából állt az iskola helyisége.

Ámde közbejött az 1896. augusztus 7-iki jégvihar, mely a város környékén óriási, évek multán is érezhető károkat okozott s a mely előreláthatólag a zeneiskola növendékeinek szaporodására is kedvezőtlen behatással kellett hogy bírjon.

Épen ezért a zeneiskola 1897. évi költségvetésének megállapításánál, a tandijakból befolyó jövedelemnél a számítás alapjául csak 48 növendék vétetett föl. Ennek daczára az iskola növendékeinek száma a 3-ik, vagyis most lefolyt tanévben 57-re emelkedett föl, kétségtelen bizonyosságául annak, hogy az iskola működése iránt való bizalom mind jobban növekedik a közönség körében.

A zeneiskola felügyelő bizottsága az iskolalátogatások és vizsgálatok eredményéből meggyőződést szerezvén arról, hogy

az iskola helyes irányban halad, a növendékek létszámának fokozatos emelkedéséből pedig azt is bebizonyítottnak látván, hogy az iskola közszükséget pótol: már eleve jónak látta oly módokról és eszközökről gondoskodni, melyek véglegesítés esetén az iskola működését extensívebbé, eredményesebbé tehetik.

Mivel a három évi tapasztalat meggyőzte a bizottság tagjait arról, hogy az iskola növendékeinek szaporodása és így az iskola megszilárdulása és fölvirágozása első sorban a tandíj nagyságától, működésének eredménye pedig attól függ, hogy kellő számú, képzett tanerővel bírjon: első teendőnek az iskola érdekében a még most is magas tandíjaknak leszállítását és a tanerők megszorítását tartotta. Hogy pedig ez a cél a város nagyobb megterhelhetése nélkül elérhető legyen, az 1896. nov. 21-én tartott bizottsági ülésének határozataként javaslatot terjesztett a tanács elé a zeneiskola részére kieszközözendő államsegély iránt.

A tanács a javaslatot magáévá tévén, a közgyűlés elé terjeszté, mely azt szinte elfogadván, 20104/1896. sz. alatt kérelmezte a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ő nagyméltóságától az államsegély engedélyezését, főleg abból a célból, hogy a tandíjakat leszállíthassa és a tanerőket szaporíthassa.

A város közönségének ezen kérelme kedvezőleg intéztetett el, amennyiben a miniszter ő nagyméltósága az 1897. év január hó 12-én 73819. sz. a. kelt leiratában a zeneiskola részére 1000 ft államsegélyt engedélyez oly célból, „hogy az általános zenei műveltség terjesztésében és a magasabb művészi képzésre előkészítésben nyilvánuló hivatását minél szervezesebb kifejlődés alapján törekedhessék betölteni.“ Erről pedig a közönséget a következők megjegyzése mellett értesíti: „Az 1897. évre engedélyezett e segély nem tekinthető feltétlenül állandó jellegű javadalmazásnak, mint hogy a zeneiskola működésének eredménye alapján évről-évre külön elbírálás tárgyává kívánja tenni a segély engedélyezésének kérdését, — miért is minden iskolai év végén várja az iskola tanítási eredményének részletes feltüntetését.

A zeneoktatás ügyét az egész országra kiterjedő érvénységgel szabályozni szándékozván, fentartja magának azt, hogy e szabályozás után állami segélyben csak az általa jóváhagyott szervezettel ellátott s annak keretében eredményesen működő zeneiskolákat részesíti. Addig is megkívánja, hogy új állások betöltésénél a zeneiskola az orsz. zenetanár vizsgáló bizottság

előtt képesítő oklevelet nyert zenetanároknak másokkal szemben előjogot biztosítson s hogy tantervében, a magasabb művészeti tanulmányokra előkészítés szempontjából az orsz. m. kir. zeneakadémia tanítási rendszeréhez alkalmazkodjék, gondoskodva ez által egyúttal arról is, hogy a zeneoktatásügy egységes alapon létesítendő szervezetének keretébe annak idején minden nagyobb nehézség nélkül beilleszkedhessék.“

Az államsegély megadása által a zeneiskola úgy anyagi, mint szellemi irányban hathatós támogatásban részesült. Az államsegély ugyanis anyagilag megkönnyítette a városnak a zeneiskolával szemben magára vállalt terhek elviselését, szellemi irányban pedig azon föltételek által, melyekhez engedélyezése köttetett, letette az alapokat, melyekre zeneoktatásunk rendezését építenünk kell. Hogy mily nagyfontosságúak ezen föltételek és főleg a zeneoktatás, de általában a zenei viszonyok fölvirágzásának mily garantiáit foglalják magukban, azonnal kitűnik, ha fixirozzuk azon elveket, melyek e föltételekben befoglaltatnak s melyek a következők: *a zeneoktatás ügyének államilag leendő országos szervezése*, ennek kifolyásaként pedig *egységes tanítási terv, a zenetanításnak képesítéshez való kötése, állami ellenőrzés*. „Az állam feladata minden téren: az ipar-, kereskedelem-, földmívelés-, tudomány-, művészet terén nyilvánuló hiányokon és bajokon segíteni; kötelessége a nemzet anyagi és szellemi tőkét gyarapítani, szóval a kulturát minden irányban fejleszteni és felvirágoztatni. Ezt a feladatát elismerte minden irányban, csak a művészettel szemben tartzkodó: tétlenül, habozva áll előtte, mintha nem is volna köze hozzá, s különösen a zene az, melyet úgyszólván egészen magára hagy.“*) Mivel pedig maga a segély megadásának ténye azt bizonyítja, hogy az állam végre ezen feladatát is felismerte, sőt a fönt fixirozott elvek által az irányt is megjelölte, melyben elindulva, a hiányokon segíteni lehet s így a szervezés nagy munkáját tényleg kezébe vette: az államsegély megadása egyúttal országos jelentőségű is és méltán büszkék lehetünk arra, hogy iskolánk az első**) között van, melyekre az úttörés magasztos, de nehéz feladata bízott.

*) Dr. Harrach J. Zenei nevelésünk reformja. (7. l.)

**) Iskolánkon kívül még a „Kolozsvári zeneconservatorium“ és a „Debreczeni zenede“ részesültek állami segítségben.

Az államsegély megadása által a cél, t. i. a tandíjak lehető mérséklése és a tanerők szaporítása el lévén érve: nem maradt más teendője a bizottságnak, mint az iskola 3 évi működésének anyagi és szellemi eredményét mérlegelve, ezen mérlegelés alapján a véglegesítésre vonatkozó jelentését és javaslatát megtenni.

A bizottság tehát az elbírálásnál alapul szolgáló hiteles adatok beszerzése iránt már a folyó évi május hó 29-én tartott ülésén intézkedett s a mennyiben az iskola véglegesítésének kérdését mindenek fölött az elért eredménytől tette függővé, — eltekintve ezúttal az iskola látogatottságától — ezen ülésének határozatából kifolyólag 12621/1897. sz. a. javaslatot terjesztett a városi tanács elé az iránt, hogy az orsz. m. kir. zeneakadémia két tanára, mint vizsgáló biztos hivassék meg s ugyanekkor javasolta a bizottság, hogy az iskola igazgatója küldessék ki oly czélból, hogy az orsz. m. kir. zeneakadémia igazgatóságával érintkezésbe lépven, ennek útmutatása szerint a miniszteri leirat kívánalmainak megfelelőleg, a zeneiskola szervezete, tanterve és tananyag beosztása megállapíttassék s a szükséges módosításokról a bizottsághoz jelentést tegyen; végre utasította a bizottság az igazgatót arra is, hogy az iskolának a lefolyt 3 évi kiadásairól és bevételeiről, úgyszintén a növendékek létszámáról részletes kimutatást terjesszen elő.

A városi tanácsnak ezen bizottsági javaslat folytán az orsz. m. kir. zeneakadémia igazgatóságához intézett felkérésére az akadémia kiküldöttei: dr. Harrach József titkár és Szendy Árpád zongoratanár urak június hó 17-én a zeneiskolát meglátogatták és ott a felügyelő bizottság tagjainak jelenlétében vizsgálatot tartottak az egyes hangszerekből és az elméletből. Tapasztalataikról véleményöket megküldötték s abban oda nyilatkoztak, hogy az alap, melyen az iskola megindult, jó és fejlődésének kilátásai kecsegtető; különösen kiemelik, hogy a tanárok a zeneelméletre kellő gondot fordítanak s azt jól tanítják; elismerést érdemlőnek mondják az elméleti tananyag jó beosztását és fokozatosságát is és erre súlyt azért helyeznek, mert az fejleszti a zenei értelmet s tudatossá teszi a gyakorlati tanítást és ily alapon a hangszerek játszása nem lesz mechanikussá s tanítása nem lesz dressura. Hiánynak tartják a tanerők elégtelen számát s javasolják egyúttal a tandíjak leszállítását, egy zeneiskolai vegyes kar alakítását és a zenetörténeti előadások népszerűsítését. Általában

a zeneiskolát a fentartásra és az állam által való segélyezésre feltétlenül érdemesnek tartják.

Az iskola igazgatója megbízatásáról és kiküldetésének eredményéről a folyó évi július hó 20-án tartott bizottsági ülésen számolt be. Ezen jelentésében — mivel az iskola működésének eredményéről a kiküldött vizsgáló biztosok úgy is érdemleges jelentést tettek — a megbízatáshoz képest az iskolának a lefolyt 3 évi kiadásairól és bevételeiről, úgyszintén a növendékek létszámáról közöl részletes kimutatást s egyúttal előterjeszti javaslatait, melyek véglegesítés esetén az iskola szervezetének módosítására, a tandíjak leszállítására, új tanerő alkalmazására, a karének tanfolyam ingyenessé tételére, a zenetörténeti tanszék és a magánének tanszak fölállítására vonatkoznak.

A kimutatás szerint a kiadások a 3 év alatt f. év augusztus hó végeig számítva, összesen 9800 frt 37 kr-ra rúgtak, ebben az összegben azonban befoglaltatik a felszerelésekre egyszermindenkorra megszavazott 1000 frt is, melynek levonásával tehát a 3 évi tényleges kiadás csak 8800 frt 37 kr., ezzel szemben pedig a bevétel tandíjak- és vizsgadíjakból a 3 év alatt 4874 frt. Levonva ezt a kiadások 8800 frt 37 kr. összegéből, marad a 3 évi kiadás 3926 frt 37 kr. és így ez azon összeg, melyet a város 3 év alatt a zeneiskolára kiadott, melyet 3 évre elosztva, egy év kiadásaira átlag 1308 frt 79 kr. esik. Tekintve e szerint azt, hogy az 1893. évi ápril hó 24-én tartott közgyűlés által a zeneiskola felállítására elfogadott javaslat 1170—1250 frt között ingadozó oly hiányt mutat ki, melyet a városnak a bevétellel szemben évenként fedeznie kell s tekintve, hogy mindjárt a 2-ik évben történt tandíj-leszállítás mellett is ezen számítás és a tényleges eredmény között alig van valami különbség: a javaslat számítását beváltanak lehet mondani. Még kedvezőbb színben tűnik föl az eredmény, ha az 1000 frt állami segély is számításba vétetik, mert ez esetben a 3 évi bevétel nem 4874, hanem 5874 frt és így a fedezetlen kiadások összege is 3926 frt 37 kr. helyett csak 2926 frt 37 kr., vagyis évenként átlag csupán 975 frt 45 kr.

A növendékek létszáma — mint már fentebb is említést tettem róla — a jelentés szerint szintén fokozatos emelkedést mutat a 3 év alatt.

Ami pedig az iskola jövő szervezését, tantervét és tananyagának beosztását illeti — szem előtt tartva a miniszteri leiratban

foglalt kiválmakat — javasolja az igazgató, hogy az eredeti tanterv szerint megállapított 10 év 9-re szálltassék le a fő, t. i. a zongora és hegedű tanszakokon és a tananyag ezen 9 év keretében osztassék fel olyformán, hogy mellőzve az eddigi előkészítő, közép és felső kiművelési tanfolyamra való beosztást és elnevezést, 3 év az alsó fokú, 6 év pedig a közép zeneiskolára jusson. E beosztásnál egy felől irányadó, hogy az orsz. m. kir. zeneakadémia szervezetének megfelelően, másfelől hogy azok is, kik akadémiai tanfolyamra nem mennek, alapos kiképzést nyerjenek. Ezen beosztás szerint az alsófokú zeneiskola 3 éve megfelel az akadémia 3 évi gyakorló iskolai tanfolyamának, az akadémia 4 évi előkészítő tanfolyama benne foglaltatik a közép zeneiskola 4 első évében s ahhoz még két év csatoltatik különösen abból a szempontból, hogy ezen években főleg az előadás gyakoroltassék s oly tárgyak adassanak elő, melyek az általános zenei ismereteket kiegészítik, mint p. a zenetörténet, összhangzattan, formatan stb.

Javasolja továbbá a magánének-tanszak felállítását, mivel az énektanításra volna oly énekesnő, ki akadémiai képzettségénél fogva arra teljesen képes lenne s mivel ez által mód nyujtatnék a közönségnek a zene ezen ágát is gyakorolni, melyre eddig alkalmá nem volt. A zenetörténeti tanszék állandósítását szintén óhajtatónak tartja.

Végül költségvetési kimutatást terjeszt a bizottság elé, melyben kitűnteti a kiadások és bevételek közötti különbséget abban az esetben, ha a tandíjak leszállítása mellett az iskola új tanerőt kap, a magánének tanszak fölállitattik s a zenetörténeti tanszék állandósittatik, mely esetben a hiány 2365 frtot tenne ki.

A bizottság úgy a kiküldött vizsgálóbiztosok, mint az igazgató jelentése alapján a zeneiskolát véglegesítendőnek mondja ki, az igazgató javaslatait magáévá tévén, a tanácsnak oly értelemben tesz javaslatot, hogy a zeneiskola főtanszakai 9 évfolyamra osztassanak föl, a többi tanszakok beosztása azonban változatlanul maradjon, a zeneiskola czime ehhez képest szintén megváltoznék s lenne: „Kecskeméti államilag segélyezett alsó és középfokú városi zeneiskola“; a magánének tanszak és a zenetörténeti tanszék tanárainak javadalmazását a heti órák száma szerint javasolja megállapítani; szükségesnek jelenti ki egy új tanerő alkalmazását, első sorban a hegedű tanszakon, hol a sza-

porodás nagyobb; s végül a tandíjakat az alsófokú zeneiskolában és a czimbalom tanszakon évi 20 frtra, a középzeneiskolában és a magánének tanszakon pedig évi 30 frtra leszállítani, a karéneket pedig ingyenessé tenni javasolja.

A bizottságnak ezen javaslatát a tanács egész terjedelmében elfogadván, azt 15,362/1897. sz. a. a folyó évi július hó 23-án tartott közgyűlés elé terjeszté szintén elfogadás végett.

A közgyűlés a városi zeneiskola felügyelő bizottságának, a városi tanács ajánlatával beterjesztett javaslatát az abban felhozott indokoknál fogva elfogadja s elhatározza, hogy:

1. a városi zeneiskolát az 1897/98-ik tanévtől kezdve véglegesíti;

2. ugyanezen időtől kezdve a városi zeneiskolát akként szervezi, hogy a tanterv szerint megállapított tananyag 9 évfolyamra osztatik olyformán, hogy abból 3 év az alsófokú vagy elemi, 6 év pedig a középfokú zeneiskolára jusson; azonban az iskola czime jövőre is „Kecskeméti városi zeneiskola“ legyen; elhatározza továbbá:

3. hogy a hegedű tanszakra szintén a jövő 1897/98. tanévtől kezdve rendszeresített állással az iskolához egy új tanerőt alkalmaz s az állás javadalmazását évi 800 frt törzsfizetésben és 200 frt lakbérben megállapítja; kimondván egyúttal, hogy az illető, mint a többi városi zenetanárok, a városi nyugdíjintézetnek kötelezett tagja lesz, s a pályázók közül az országos zenetanár-vizsgáló bizottság előtt képesítő oklevelet nyert zenetanárok másokkal szemben előjogot nyernek;

4. ugyanezen iskolai évtől kezdve, amennyiben arra jelentkezők elegendő számmal lesznek, a magánének tanszakot felállítja és annak, valamint a zenetörténetnek tanítását óradijas tanárokkal látatja el, s az óradijakat évi 40 frtban állapítja meg; végül

5. a tandíjakat leszállítja, de eltérőleg a javaslatától, ezentúl az alsófokú vagy elemi zeneiskolában és általában a czimbalom tanszakon az évi tandíjat 25 frtban, a középfokú zeneiskolában pedig és a magánének tanszaknál évi 40 frtban határozza meg; a karének tanítását pedig ingyenessé teszi úgy, hogy az arra beiratkozottaktól csupán beiratkozási díj czimén évenként 1 frt, azonfölül még félevenként hangjegy használatért 50—50 kr., összesen 2 frt szedessék. (250/1897. kg. sz.)

E közgyűlési határozat a zeneiskola véglegesítése és meg-

megfelelő szervezése által zenei viszonyaink fejlődésének alapjait letette s most már az iskola működésén kívül első sorban a közönségtől függ, hogy — élve az alkalommal — elérjük azt a célt, melyért az iskola felállított.

Nem mulaszthatom el ez alkalommal, hogy ne reflektáljak a közönség egy részének azon tévedésére, még pedig sarkalatos nagy tévedésére, melyet cikkelyem elején már említettem s mely abban kulminál, hogy nézetük szerint egészen másként kell tanítani azt, aki a művészi pályára készül, mint azt, ki a zenét pusztán, mint az általános műveltség kiegészítő részét tanulja s hogy nézetük szerint fölösleges a zenetanításnál az elméletre oly nagy súlyt fektetni.

Az elsőre nézve idézem nagynevű zenepaedagogusunknak, dr. Harrach Józsefnek erre vonatkozó észrevételeit: „A tanrendszer valamennyi iskolában egy és ugyanaz kell, hogy legyen, így a cél is: komoly, alapos, a nemes izlés fejlesztésére törekvő zenei nevelés. Így van ez a tudományokban is. Az elemi iskola végzi feladatát, tekintet nélkül arra, hogy vajjon folytatja-e a tanuló tanulmányait a középiskolában vagy másutt; a középiskola az általános műveltségnek áll szolgálatában, s a szakképzés, mondjuk a legmagasabb tudományos kiképzés, az egyetemen és más felső szakiskolákban veszi kezdetét. Az elemi iskola az ismeretnek egy befejezett körét adja, hasonlóképen a középiskola és mégis lehetővé teszi a tanulónak egyik körből a másikba való föllépését; de nincs olyan elemi iskola, mely már előre megállapítaná, hogy ezek majd valamikor az egyetemre mehetnek, amazok pedig nem. Valóban elszörnyűködnék a közönség, ha azt kérdenék, hogy fölületesen, rendszertelenül vagy magasabb célra való tekintetből is taníttassanak gyermekeik az elemi iskolában? A felelet magától értetődik s még a kérdés föltevése is abszurdumnak látszik. Nem úgy van ez a zenei nevelésben. Ez az abszurdum itt napirenden van. Maguk a szülők adják legtöbbször a zenetanítónak azt az utasítást, hogy nem kívánják gyermekeik alapos zenetanítását, hogy beérik azzal, ha a zenei szemfényvesztésre oktatják, minden alaposítást nélkülöző, izléstelen művek játszására, minő a tánczene, üres, úgynevezett szalondarabok, operatöredékek átiratai s több effélék. Gyakran megesik, hogy a növendék még a skálákat sem tudja, s már vesződik Chopin, Liszt nehezebb szerzeményeivel; a mi éppen olyan dolog, mintha már a még

irni, olvasni nem tudó gyermeknek Schakespeare-t vagy Göthét adnák a kezébe és magyaráznák. A magasabb zenei kiképzésre jelentkezők legnagyobb részénél ez az irány járja, s a szülők, fájdalom, gyakran már igen későn jutnak a komoly baj tudatára; a mesterek pedig ilyenkor azzal a naív védekezéssel állnak elő, hogy nem tudták, hogy az illetőnek komoly célja van a zenével, mert akkor másként tanították volna; mintha a művészi nevelésnek kiváltképpen nem kellene mindig alaposnak lenni s a legideálisabb cél előtt tartani“.*)

Azt hiszem, ez elég érthetően megmagyarázza a közönségnek tévedését arra a „nem akarom, hogy művész legyen“-féle felfogásra.

Ami az elmélet tanítását illeti, utalok első sorban az akadémia-tól kiküldött vizsgálóbiztosok főntebb idézett véleményére, mely éppen az elméletnek jó és fokozatos tanítását emeli ki, mint az iskolának kiváló előnyét. Erre vonatkozólag pedig idézhetem még egy másik nagynevű zenészünknek véleményét is, ki ezeket mondja: „Ha a zenében nem párosul az elméleti képzés a gyakorlat művészi alkalmazásával, mindig csak az áll elő, mintha szobrot faragunk fej nélkül, vagy palotát építünk ajtó, ablak és kapu nélkül. Mert nincs rá eset, hogy valaki egy zeneművet költőileg, művészileg előadni, frazirozni vagy helyesen hangsúlyozni tudjon, ha nem érti a harmonia titkait, ha nincs fogalma a zeneművek alkotó elemeiről és architektúrájáról. Egy ügyes mester útmutatásai után, ha gépiesen — mert tehetsége van — még be tudja talán magolni, de az rendesen csak addig szokott tartani, míg a mester vezetése alatt áll. Ha magára hagyatják, pusztára kített vakhoz lesz hasonló. Míg ellenben, ha zenei elméleti műveltséggel bír: önmaga lábán állhat; önmaga irányíthatja izlését s zenei ítéletében nem lesz gyámkodásra szorulva, mert a mit zenél, vagy a mit hall, azt érteni, átérezni, s így hasonlíthatatlanul magasabban is fogja élvezhetni. Mert zenei értelem nélkül olyan a zenélés vagy a zenehallgatás, mint az olyan szavalat, melynek nyelvéből egy árva szót sem értünk“.**)

Még a karének tanfolyamra akarom fölhívni most is, mint már az első év végén tettem, a szülők figyelmét.

*) „Zenei nevelésünk reformja.“ (36. l.)

**) Id. Ábrányi Kornél, „Életemből és emlékeimből.“ (215. l.)

Sajnos, a zenének ez ága iránt igen nagy a közöny nálunk. Sokkal kisebb városoknak számottevő vegyes karuk van és mi, daczára fáradozásunknak, hozzá jutni nem tudunk. Az első évben a karénekre beirt növendékek száma 3 volt. Hogy ennyiből kart alakítani nem lehet, azt mindenki belátja. A 2-ik év első felében 11 növendék volt már, akikhez a második félévben 10 fiú növendék csatlakozott. Az összes szám tehát 21 volt, de ez is csakhamar leapadt 14-re. Ez a szám azonban már elegendő lett volna egy kisebb kar alakítására, de a lefolyt tanévben csak 6 növendék iratkozott be újra, férfi pedig már egy sem, az év végére azonban ismét 3-ra olvadt le a karénekesek száma, úgy, hogy most ott vagyunk újra, ahol az első évben voltunk.

Az akadémiai kiküldötteknek szintén föltűnt, hogy iskolánkban nincs női vagy vegyes kar s jelentésökben melegen ajánlják egy ilyen karnak szervezését. A tanács, hogy megkönnyítse e cél elérését, s hogy a kedvet a közönségben fokozza, a jövő tanévtől kezdve a karének tanfolyamot ingyenessé tette, sőt még a magánének tanszakot is fölállította, hogy a zenének ezt az eddig nálunk annyira elhanyagolt ágát is megkedveltesse.

A szülők valóban nem tudnak serdülő leányaiknak hasznosabb és nemesebb szórakozást nyújtani, mintha őket a zene valamely ágában taníttatják. Azt az időközt, mely az iskolák elvégzésétől az első hosszú ruháig, vagy mondjuk, az első bálíg tart, nem foglalják el a házi teendők annyira, hogy minden másról meg kelljen feledkezni, minden nemesebb lelki élvezetről le kelljen mondani s egyedüli cél a főzőkanál legyen. A jó gazdaszszony fogalma nem zárja ki azt, hogy az illető egyszersmind művelt, finom kedélyű is ne legyen, sőt ellenkezőleg. Hiszen tudvalevő dolog, hogy az a boldogság, amit az életben elérhetünk, jórészt kedélyvilágunktól függ és éppen a nőnek — akinek egész élethivatása mint feleségé és anyáé, az érzelemvilágra van bázisozva — van legnagyobb szüksége arra, hogy kedélyvilága fejlettebb, finomabb legyen, mint másoké. Tudvalevő dolog az is, hogy — eltekintve más előnyöktől, melyeket a zenetudás társadalmilag nyújt — éppen a zene az, mely a kedélyképzésre a legnagyobb befolyással bír. Nagy hibát követ el tehát az a szülő, aki nem használja föl a kínálkozó alkalmat, hogy megadja gyermekének mind azon eszközöket, melyek boldogságát az életben előmozdithatják. Most már az anyagi kérdés sem lehet akadály,

mert ha a hangszerzene tanulását még mindig költségesnek találja is egy-némelyik, az énekzene tanulásáról ezt nem lehet mondani, mert az a 2 frt, a mennyibe egész éven át kerül, oly csekély áldozat, melyet a legszegényebb szülő is meghozhat gyermekeért minden megerőltetés nélkül.

Ajánlom tehát a t. szülőknek, irassák be minél nagyobb számmal gyermekeiket a karének tanfolyamra vagy a magán-énekre — különösen a kiknek hangja megérdemli a gondosabb kiművelést — s ebben ne tartsa vissza őket sem az a röstelkedés, mely azt hiteti el a gyermekkel, hogy ha már lerázta egy iskola porát, szégyen lenne újra egy más iskolába járnia, sem az a balfelfogás, hogy azzal a 3 órával, melyet gyermeke hetenként az énektanításra fordít, csorbát ejt gazdasszonyi kiképzésén.

Ha ezek után megemlítem még azt, hogy Veress Klára zongoratanárnő a 14182/1896. sz. t. végzéssel állásában 1896. szeptember hó 1-től rendszerezített; hogy a második félévtől kezdve a zenetörténeti előadások megtartására a kegyesrendi főgymnasium tanári karának egyik kiváló tagját, Kováts Antal tanár urat volt szerencsénk megnyerni; s hogy végül a zeneiskola a f. évi május 1-től új, céljának megfelelőbb helyiségbe, a volt ezredesi-lak első emeletére költözött: beszámoltam azokkal a fontosabb mozzanatokkal, melyek a lefolyt tanévben iskolánk fejlődésére befolyással bírtak.

Beírások. A most lefolyt tanévben is két izben vétettek föl növendékek. Első izben a beírások szeptember 1-től bezárolag 8-ig tartattak, mely alkalommal beiratkozott 57 növendék. Ehhez járult a második félévben még 5 új növendék. A beirt növendékek száma tehát 62 volt.

Jótekonyság. Könyveket és hangjegyeket adományoztak az iskola részére:

Tek. Bordeaux Géza, zeneiskolai tanár úr adománya: Bellini és Rossini nyitányai zongorára, 4 kézre, Ulrich átírásában.

Főtiszt. Hanusz István főreáliskolai igazgató úr adománya: Erődi E. Ünnepi daloskönyv, Oláh K. Az orgonaépítészet története, Hofecker J. Az összhangzat tanításának módszertana, Hofecker J. A zeneköltészet alakjai, Hofecker J. A magyar zeneoktatás története.

Tek. Nádor Kálmán zeneműkiadó úr adománya: Bloch J.

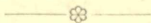
op. 13. 6. füzet, Előadási darabok hegedűre és zongorára, Bloch J. op. 16. Ujjgyakorlatok (hegedűre).

Midőn mindezen adományokért az illetők iránt legőszintébb köszönetünket nyilvánítjuk, nem mulaszthatjuk el megköszönni azt a szíveséget sem, melyet főtiszt. Perger József úr, a kegyesrendi főgymnasium igazgatója gyakorolt iskolánkkal szemben akkor, midőn a gymnasium tornacsarnokát a hangversenyek megtartására átengedte.

Tanítási idő. A rendes tanítás szeptember hó 11-én kezdődött s a tanítási idő főleg délután 2-től 7-ig tartott, nehogy az más iskolák tanítási idejével összeütközésbe jőjjön.

Vizsgálatok. Az évváró vizsgálatok a gyakorlati játékból és a köteles melléktárgyakból a meghívott vizsgáló biztosok: dr. Harrach József és Szendy Árpád zeneakadémiai tanárok és a felügyelő bizottság tagjainak részvételével június hó 17-én, a vizsgálati hangversenyek pedig június hó 19-én és 28-án, illetve a közbejött nagy vihar miatt 29-én tartattak meg.

Magánvizsgálatot tett Závory Aranka a zongora tanszak előkészítő tanfolyamának II. osztályáról február hó 2-án, a mi-kor is, mint vizsgáló biztosok, Hanusz István és Pásthly Károly biz. tagok voltak jelen.

II.

A zeneiskola ez ideji szervezete,*) órarend.

A zeneiskola a zongora, hegedű, gordonka és czimbalom tanszakot és a karének tanfolyamot öleli föl. A zongora, hegedű és gordonka tanszak három tanfolyamra oszlott föl, u. m.:

1. két éves előkészítő,
2. öt éves közép-kiművelési és
3. három éves felsőbb kiművelési tanfolyamra.

A czimbalom tanszak 1 éves előkészítő és 4 éves rendes tanfolyamból, a karének 3 éves tanfolyamból áll.

1. Kötelező tárgyak a zongora, hegedű és gordonka tanszakon.

A) *Előkészítő tanfolyam.*

A zongorán, hegedűn, vagy gordonkán, mint fő tárgyon kívül:

Az I. és II. osztályban: zenei diktálás, gyakorlati hangjegy-írás és zeneelmélet.

B) *Közép-kiművelési tanfolyam.*

A fő tárgyon kívül:

Az I., II. és III. osztályban: zenei diktálás, zeneelmélet.

A IV. és V. oszt.: zenei diktálás, zeneelmélet, kamarazene.

*) A jövő tanévtől kezdve a 12 lapon közlött módosítás szerint fog a szervezet is átalakíttatni.

C) *Felsőbb kiművelési tanfolyam.*

A főtárgyon kívül:

Az I. és II. osztályban: zeneszerzés, karének, zenetörténet, kamarazene.

A III. osztályban: zeneszerzés, karének, zeneaesthetika, kamarazene.*)

II. Kötelező tárgyak a czimbalom tanszakon.

A) *Előkészítő tanfolyam.*

Az I. osztályban a főtárgyon kívül: hangjegyzírás, zenei diktálás és zeneelmélet.

B) *Rendes tanfolyam.*

Az I. és II. osztályban: zeneelmélet.

A III. osztályban: összhangzattan és zenetörténet.

A IV. osztályban: formatan és zenetörténet.

III. Karének tanfolyam.

A karéneken, mint főtárgyon kívül:

I. osztály: zeneelmélet, zongora.

II. osztály: összhangzattan, zenetörténet, zongora.

III. osztály: alaktan, zenetörténet, zongora.

*) A hegedű és gordonka tanszakon ezen kívül mind a három osztályban a zongora.

1896/97. tanév.

Ó r a

Óra	H é t f ő				K e d d				S z e r d a			
	Csoport	Térem	Tárgy	Tanár	Csoport	Térem	Tárgy	Tanár	Csoport	Térem	Tárgy	Tanár
8-9	II.	4	Karének	Szent-Gály	V.	4	Zongora	Veress Kl.	II.	4	Összhangz. és zenetörtl.	Szent-Gály
9-10	I.	4	Elmélet	Szent-Gály								
11-12					II.	1	Czimbalom	Bordeaux	I.	4	Karének	Szent-Gály
2-3					III.	4	Zongora	Veress Kl.	I.	4	Zongora	Veress Kl.
					II.	2	Zongora	Bordeaux				
3-4					II.	2	Zongora	Veress Kl.	IV.	4	Zongora	Veress Kl.
					I.	1	Czimbalom	Bordeaux	I.	2	Zongora	Bordeaux
					II.	4	Elmélet	Szent-Gály	I.	1	Hegedű	Szent-Gály
4-5	I.	4	Zongora	Veress Kl.	I.	4	Elmélet	Veress Kl.	II.	4	Elmélet	Veress Kl.
	V.	2	Hegedű	Bordeaux	III.	2	Zongora	Bordeaux	II.	2	Elmélet	Bordeaux
	I.	1	Hegedű	Szent-Gály					III.	1	Hegedű	Szent-Gály
5-6	IV.	4	Zongora	Veress Kl.								
	I.	2	Zongora	Bordeaux	IV.	2	Zongora	Bordeaux	V.	2	Hegedű	Bordeaux
	III.	1	Hegedű	Szent-Gály	I.	4	Zongora	Szent-Gály	IV.	4	Hegedű	Szent-Gály
6-7	IV.	4	Hegedű	Szent-Gály	II.	4	Hegedű	Szent-Gály	I.	4	Kam. zene	Szent-Gály

1896/97. tanév.

8-9	VI.	2	Zongora	Veress Kl.	V.	4	Zongora	Veress Kl.	II.	4	Összhangz.	Szent-Gály
									VI.	2	Zongora	Veress Kl.
9-10									II.	4	Karének	Szent-Gály
11-12	I.	4	Karének	Szent-Gály	II.	1	Czimbalom	Bordeaux	I.	4	Zenetörtl.	Kováts A.
2-3					III.	4	Zongora	Veress Kl.	I.	4	Zongora	Veress Kl.
					II.	2	Zongora	Bordeaux				
3-4					II.	2	Zongora	Veress Kl.	IV.	4	Zongora	Veress Kl.
					I.	1	Czimbalom	Bordeaux	I.	2	Zongora	Bordeaux
					II.	4	Elmélet	Szent-Gály	I.	1	Hegedű	Szent-Gály
4-5	I.	4	Zongora	Veress Kl.	I.	4	Elmélet	Veress Kl.	II.	4	Elmélet	Veress Kl.
	V.	2	Hegedű	Bordeaux	III.	2	Zongora	Bordeaux	I.	2	Elmélet	Bordeaux
	I.	1	Hegedű	Szent-Gály					III.	1	Hegedű	Szent-Gály
5-6	IV.	4	Zongora	Veress Kl.								
	I.	2	Zongora	Bordeaux	IV.	2	Zongora	Bordeaux	V.	2	Hegedű	Bordeaux
	III.	1	Hegedű	Szent-Gály	I.	4	Zongora	Szent-Gály	IV.	4	Hegedű	Szent-Gály
6-7	IV.	4	Hegedű	Szent-Gály	II.	4	Hegedű	Szent-Gály	I.	4	Kam. zene	Szent-Gály

r e n d.

I. félév.

Csütörtök				Péntek				Szombat			
Ésoport	Ferem	Tárgy	Tanár	Ésoport	Ferem	Tárgy	Tanár	Ésoport	Ferem	Tárgy	Tanár
V.	4	Zongora	Veress Kl.	II.	4	Karének	Szent-Gály	V.	4	Zongora	Veress Kl.
II.	1	Czimbalom	Bordeaux	I.	4	Karének	Szent-Gály	II.	1	Czimbalom	Bordeaux
III.	4	Zongora	Veress Kl.	I.	4	Zongora	Veress Kl.	III.	4	Zongora	Veress Kl.
II.	2	Zongora	Bordeaux	II.	2	Zongora	Bordeaux	II.	2	Zongora	Veress Kl.
II.	4	Zongora	Veress Kl.	IV.	4	Zongora	Veress Kl.	II.	2	Zongora	Veress Kl.
I.	1	Czimbalom	Bordeaux	I.	1	Hegedű	Szent-Gály	I.	1	Czimbalom	Bordeaux
				I.	4	Zongora	Szent-Gály	I.	4	Zongora	Szent-Gály
III.	2	Zongora	Bordeaux	V.	2	Hegedű	Bordeaux	III.	2	Elmélet	Bordeaux
II.	4	Hegedű	Szent-Gály	III.	4	Hegedű	Szent-Gály	III.	4	Elmélet	Szent-Gály
IV.	2	Zongora	Bordeaux	I.	2	Zongora	Bordeaux	II.	2	Zongora	Bordeaux
I.	5	Zongora	Szent-Gály	IV.	4	Hegedű	Szent-Gály	II.	4	Hegedű	Szent-Gály
								IV.	2	Zongora	Bordeaux

II. félév.

V.	4	Zongora	Veress Kl.	VI.	2	Zongora	Veress Kl.	V.	4	Zongora	Veress Kl.
				II.	4	Karének	Szent-Gály				
				I.	4	Elmélet	Szent-Gály				
II.	1	Czimbalom	Bordeaux	I.	4	Karének	Szent-Gály	II.	1	Czimbalom	Bordeaux
III.	4	Zongora	Veress Kl.	I.	4	Zongora	Veress Kl.	III.	4	Zongora	Veress Kl.
II.	2	Zongora	Bordeaux					II.	2	Zongora	Bordeaux
								II.	3	Zenetört.	Kováts A.
II.	4	Zongora	Veress Kl.	IV.	4	Zongora	Veress Kl.	II.	2	Zongora	Veress Kl.
I.	1	Czimbalom	Bordeaux	I.	1	Hegedű	Szent-Gály	I.	1	Czimbalom	Bordeaux
								I.	4	Zongora	Szent-Gály
III.	2	Zongora	Bordeaux	V.	2	Hegedű	Bordeaux	III.	2	Elmélet	Bordeaux
II.	4	Hegedű	Szent-Gály	III.	4	Hegedű	Szent-Gály	III.	4	Elmélet	Szent-Gály
IV.	2	Zongora	Bordeaux	I.	2	Zongora	Bordeaux	II.	2	Zongora	Bordeaux
I.	5	Zongora	Szent-Gály	IV.	4	Hegedű	Szent-Gály	II.	4	Hegedű	Szent-Gály
								IV.	2	Zongora	Bordeaux

III.

Üegzett tananyag.

A) FŐTANSZAKOK.

I. ZONGORA TANSZAK.

Zongora.

Heti óraszám 3.

a) *Előkészítő tanfolyam.*

I. OSZTÁLY. Helyes kéz- és ujjtartás; 5 ujjas gyakorlatok; az alá- és felülteves előgyakorlatai; kemény skálák egy nyolczad terjedelemben; kemény hármások.

Breslaur E. Zongoraiskolája a 46-ik lapig; Bohm C. op. 300. I. f.; Behr F. op. 451.; Oesten Th. op. 60. és 61.; Morley Ch. op. 106. — 4 kézre: Tours B. Jugendalbum; Grenzebach E. 12 zongoradarab I. füzet.

Növendékek száma: 8, kimaradt: 1.

II. OSZTÁLY. Kemény skálák 2 nyolczadon, legato; lágy hármások.

Breslaur E. Zongoraiskolája a 46-ik laptól végig; Oesten Th. op. 61. II. III. f.; Diabelli op. 125.; Löw J. op. 556. I. II. f.; Breslaur E. op. 33.; Cooper W. Sechs Salonstücke; Riszner J. op. 48.; Hummel J. E. op. 229.; Lange op. 243. — 4 kézre: Riszner J. op. 49.; Grenzebach 12 zongoradarab II. f.

Növendékek száma: 11, kimaradt: 1.

b) *Közép-kiművelési tanfolyam.*

I. OSZTÁLY. Harmonikus moll-skálák legato; kemény és lágy hármás hangzatok 3 szólamban törve, 2 nyolczadon át. Schmitt op. 16. Ujjgyakorlatok.

Tanulmányok: Biehl op. 44. I. és II. f.; Köhler op. 242. I. és II. f.

Előadási darabok: Lányi E. 6 jellemkép op. 55., Goldhann op. 3., Berens op. 81, Poldini Jellemdarabok, Ruthardt A. Meister für die Jugend, Diabelli Rondo op. 168.

Növendékek száma: 5.

II. OSZTÁLY. Dur és harmonikus mollskálák játéka legato és staccato, 2 nyolczadon át; dur és moll hármások 4 szólamban törve és futamokban 2 nyolczadon át; heted hangzatok. Mertke Technische Uebungen.

Tanulmányok: Bertini op. 100, esetleg Czerny op. 849. I. f., Heller op. 47. I. f.

Előadási darabok: Clementi, Dussek, Kuhlau szonatináiból válogatva, Mosonyi M. 12 életkép, Winterberger Weihnachtsgruss, Schulhoff Mazurka op. 30., Meyer Ch. Tarantella op. 121., Jensen Intermezzo.

Növendékek száma: 4.

III. OSZTÁLY. A dur, valamint a dallami és összhangzati mollskálák ismétlése, nyolczadmenet és ellenmozgásban, legato és staccato, 4 oktáván keresztül. Dur és moll hármás és hetedhangzatok játéka helyzetenként törve, valamint futamokban 4 oktáván át. A kézcsukló gyakorlása oktávák, esetleg sextfogások által. Mertke: Technische Uebungen.

Tanulmányok: Bertini op. 29. válogatva, Czerny op. 261., Passagen Uebungen, Duvernoy École du mécanisme, Heller op. 47. II. f.

Előadási darabok: Clementi, Kuhlau, Dussek nehezebb szonatinái a Peters Albumból, Székely Idyllek (válogatva), Schubert Dalok, Zimay L. op. 21., Jensen op. 19., Bordeaux G. Scherzo.

Növendék: 1.

IV. OSZTÁLY. Az összes kemény és lágy skálák, nyolczad, harmad, hatod menetekben és ellenmozgásban. A hármás, valamint az uralgó és szűkített hetedhangzatok folyékony játéka törve és futamokban, minden helyzetben párhuzamosan, valamint különféle kombinációkban. A kézcsukló gyakorlása. Mertke: Technische Uebungen.

Tanulmányok: Czerny Gyorsasági iskolája I. II. f., esetleg Biehl op. 66. I. II. III. f., Bach J. Kleine Praeludien és az I. kis fuga.

Előadási darabok: Mozart C-dur szonáta, Godard op. 102., Lányi E. Impromptus hongrois op. 236., Székely Idylle-jeiből válogatva; 6 kézre: Kéler B. Nyitány op. 73.

Növendékek száma: 2.

V. OSZTÁLYRA növendék nem volt beosztva.

c) Felsőbb kiművelési tanfolyam.

I. OSZTÁLYRA növendék nem volt beosztva.

II. OSZTÁLY. A hangrovatok ismétlése. A hármas és heted hangzatok kettős fogásokban és oktávokban. Az oktáva skálák különféle ritmikái változatokkal. A kettős terciz hangrovatok. Czerny 40 napi tanulmányainak ismétlése.

Tanulmányok: Czerny Kunst der Fingerfertigkeit III. és IV. f., Cramer-Bülöw 50 tanulmány, Bach 3 szólamú inventiói teljesen és az angol suite-ekből válogatva.

Előadási darabok: Hummel J. Szonáta op. 13., Schumann Arabeske, Mendelssohn op. 22., Capriccio brillant.

Növendék: 1.

II. HEGEDŰ TANSZAK.

Hegedű.

Heti óraszám: 3.

a) Előkészítő tanfolyam.

I. OSZTÁLY. Hegedű- és vonótartás; a vonókezelés gyakorlása üres húrokon; a balkéz ujjainak alkalmazása, tekintettel a tiszta intonációra; vonásnemek, kemény skálák és hármasok 4 keresztig és bé-ig. Huber-Rieding Hegedűiskola I. rész.

Tanulmány: Wohlfart F. op. 45.

Előadási darabok: Schubert F. 50 könnyű duett.

Növendékek száma: 6.

II. OSZTÁLY. A kemény és lág skálák és hármas hangzatok 4 keresztig és bé-ig; különböző vonásnemek. Huber-Rieding Hegedűiskola II. rész.

Tanulmányok: Wohlfart op. 45. folytatása, esetleg op. 54., Hermann Tonleiter u. Lagenschule I. f.; Dancla duettek I. f.

Előadási darabok : Schubert 50 duettjének folytatása, Kayser op. 40. Leichte Characterstücke, Bloch J. op. 13 Ballade.

Növendék : 1.

b) Közép-kiművelési tanfolyam.

I. OSZTÁLY. Az összes dur- és mollskálák és hármasok; vonásnemek; kettős fogások. Huber-Rieding Hegedűiskola III. rész.

Tanulmányok: Hermann Tonleiter und Lagenschule I. f. folytatás; Kayser op. 44. I. f., Dancla duettjeinek folytatása.

Előadási darabok: Bloch J. op. 13. Sicilienne és Berceuse; Kayser op. 40. Leichte Characterstücke.

Növendékek száma: 2.

II. OSZTÁLY. A 2-ik és 3-ik fekvés; kemény és lágy hármasok 2-ik és 3-ik fekvésben. Huber K. Hegedűiskola II. részéből a 2-ik és 3-ik fekvés.

Tanulmányok: Hermann Tonleiter und Lagenschule I. f.; Kayser op. 44. II. f.; Beriot 36 Etudes mélodiques I. f.

Előadási darabok: Rieding O. Souvenir, Szent-Gály Bölcsődal.

Növendékek száma: 2.

III. OSZTÁLY. 4-ik és 5-ik fekvés; az összes skálák és hármasok 4-ik és 5-ik fekvésben; az 5 első fekvés egybekapcsolása. Huber K. Hegedűiskola II. rész 4. és 5. fekvés.

Tanulmányok: Blumenstengel Läufer und Akkordübungen I. f.; Hermann Tonleiter und Lagenschule II. f.; Mazas op. 36. I. f., Beriot 36 Etudes mélodiques II. f.

Előadási darab: Dancla op. 89. Air variée 5. sz.

Növendék: 1.

IV. OSZTÁLY. 6-ik és 7-ik fekvés; skálák, hármasok és kettős fogások fekvésekben; a 7 első fekvés egybekapcsolása; arpeggiók, flageolet. Huber K. Hegedűiskola II. rész 6. és 7. fekvés.

Tanulmányok: Blumenstengel Läufer und Akkordübungen II. f.; Hermann Tonleiter und Lagenschule II. f.; Dancla op. 74. Ecole du mécanisme; Kayser op. 36; Dont op. 37. Gradus ad Parnassum; Beriot 36 Etudes mélodiques III. f.; Viotti Duettek.

Előadási darabok: Fischel op. 48. Fantasie; Vieuxtemps op. 7. Souvenir; Hubay op. 10. Arioso.

Növendékek száma: 2.

III. GORDONKA TANSZAK.

Növendék nem volt beírva.

IV. CZIMBALOM TANSZAK.

Czimbalom.

Heti óraszám : 3.

a) *Előkészítő tanfolyam.*

I. OSZTÁLY. Csuklógyakorlatok; hangsorok 4 keresztig és bé-ig; hármás hangzatok; domináns és szűkített hetes hangzatok 2 nyolczad terjedelemben.

Bordeaux G. Előkészítő czimbalomiskolája, azután Késmárky czimbalomiskolája I. f., könnyű népdalok.

Növendékek száma : 5, kimaradt : 1.

b) *Rendes tanfolyam.*

I. OSZTÁLY. Tremolo; hangsorok 6 keresztig és bé-ig; hármás hangzatok, domináns és szűkített hetes hangzatok három nyolczad terjedelemben; kromatikus hangsor.

Késmárky Czimbalomiskolájának I. füzeté végig; Allaga Czimbalomiskolájából válogatva.

Előadási darabok : Kun László, Késmárky, Allaga népdal-átiratai; Bihari-Allaga Primatialis magyar 2 czimbalomra.

Növendékek száma : 3.

V. KARÉNEK TANFOLYAM.

Karének.

Heti óraszám : 2.

I. OSZTÁLY. Általános zeneelmélet; dur- és mollhangnemek, hangközök gyakorlása; rhytmikai gyakorlatok; hármás hangzatok alap és fordított állásokban.

Segédkönyv: Wüllner Kargyakorlatok I. köt.

Növendék : 2, kimaradt : 1.

II. és III. OSZTÁLY. Nehezebb találási gyakorlatok dur- és moll-hangnemben; modulatio; akkord-gyakorlatok. Kétszólamú gyakorlatok.

Segédkönyv: Wüllner Kargyakorlatok II. f.; Langer János Énektan II. f.

Növendék : 1, kimaradt 2.

B) KÖTELEZŐ TÁRGYAK.

I. Zeneelmélet. Heti óraszám: 1.

a) *Előkészítő tanfolyam.*

I. OSZTÁLY. A zenéről általában; a hangok felírása; vonalrendszer; kulcsok; hangtávolság; egész és félhangtávolság; a hangértékek és szünetjegyek; ütemek; kereszt, bé és feloldójel; hangsorok; a tiszta és nagy hangközök; kemény és lágy hármasok képzése alapállásban.

Tankönyv: Szent-Gály Gy. Zeneelmélet. Metzger Béla Kecskemét, 1895.

Az elmélettel párhuzamosan gyakorolták a növendékek a hangjegyírást és a zenei diktálást. Az elsőre segédkönyv Breslaur E. Notenschreibschule I. f., a másodikra Goetze Schreib- und Singübungen.

Növendékek száma: 18, kimaradt: 2.

II. OSZTÁLY. Az első osztály tananyagának kibővítése, különös tekintettel a hallás képzésére; a lágy hangsorok elmélete; az összhangzati és dallami lágy skálák képzése; a kemény és lágy hármasok fordításokban; a hangjegyírás és a zenei diktálás folytatása.

Tankönyvek: mint az I. osztályban.

Növendékek száma: 15, kimaradt 1.

b) *Közép-kiművelési tanfolyam.*

I. OSZTÁLY. Az előbbi osztályok anyagának átisméltése után a mesterséges hangközök; a hangközök megfordítása; hangnemek; negyed és ötödkör; a dur és moll hangnemek rokonsága; kromatikus és enharmonikus hangsorok. Tankönyv: Szent-Gály Gy. Zeneelmélet.

Növendékek száma: 10.

II. OSZTÁLY. Rendkívüli ütemek; szinkopa; rendkívüli beosztás; ékesítések (előke, utóka, parányzó, trilla); a kemény és lágy hangsorok egyes lépcsőire épített hármas hangzatok; a szólamok;

a szólamok különféle haladása; a kemény hármashangzatok egybekötése alapállásban. Tankönyv: mint az I. osztályban.

Növendékek száma: 8, kimaradt: 2.

III. és IV. OSZTÁLY egy csoportban. A lágy hármashangzatok egybekötése alapállásban; kemény és lágy hármashangzatok egybekötése fordított állásban; a domináns hetes hangzat; a domináns hetes fordításokban; a domináns hetes hangzat föloldása; zárlat; hangzat összekötések kemény és lágy hármashangzattal és domináns hetes hangzattal. A formatanból: a motívum; zenei körmondat; egyszerű és kettős dalformák elemzése. Tankönyv: mint az I. osztályban.

Növendékek száma: 5, fölmentetett: 1.

c) *Karének tanfolyam.*

Mivel a karénekre beírtak közül 1 fölmentetett az elmélet hallgatása alól, 2 kimaradt, a többiek pedig — egyúttal más tanzakra is be lévén írva — a rendes elméleti órákra voltak beosztva: a karénekesek számára külön elméleti óra ez évben nem adatott.

II. Összhangzattan. Heti óraszám: 1.

(A zongora tanzak felsőbb kiművelési tanfolyamának II. osztályában.)

Alterált hangzatok; a mellék hetes hangzatok különféle föloldásai; átnyújtások; hangnemi kitérések diatonikus, chromatikus, enharmonikus úton és szabad úton; a zenei tétel kiékesítése: 1. a szűk és tág összhangosítás felváltott használata; 2. rytmikus és összhangzatos figuratio; 3. átmenő zöngék; 4. váltakozó zöngék; 5. előlegezett és késleltetett zöngék; 6. orgonapont és fekvő zöngék; a számozott basszus lejátszásának gyakorlása; adott dallamok és choralok összhangosítása a törzshangzatok megadásával és szabadon.

Növendék: 1.

III. Zenetörténet. Heti óraszám: 1.

(Kötelező a zongora és hegedű tanzak felsőbb kiművelési tanfolyamának I. és II. osztályában, a karének tanfolyam II. és III. osztályában, e mellett önként jelentkezők is fölvétnak.)

I. OSZTÁLY. Bevezetés; a zenetörténet fogalma, célja és feladata; a zeneművészet keletkezése; a zenetörténeti műemlékek; a zenetörténet fő korszakai; az ókori zene; a modern zene; a

keresztény zene kezdete; a többszólamú ének keletkezése; német-alföldi iskola; római iskola; protestáns egyházi zene; az oratorium és opera kezdete; temperált hanglétra; Bach S.; Händel; az opera reformja; Gluck.

Tankönyv: id. Ábrányi Kornél Zenetörténet.

Növendékek száma: 5.

II. OSZTÁLY. Haydn, Mozart, Beethoven; Beethoven utáni korszak; a nagy klasszikusok epigonjai; régibb romantikusok; újabb klasszikusok; újabb romantikusok.

Tankönyv: mint az I. osztályban.

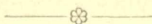
Növendékek száma: 6.

IV. Kamarazene. Heti óraszám: 1.

(Kötelező a zongora és hegedű tanszak közép-kiművelési tanfolyamának IV. és V. és a felsőbb kiművelési tanfolyam mindhárom osztályában.)

Gyakorlásul szolgáltak: Weber K. M., Schubert, Hauptmann és Haydn hegedűszonátái.

Növendékek száma: 5.

IV.

Tandij és vizsgálati díjak.

Tandij czimén befolyt:

Szeptember hóban	196 frt 50 kr.	Hátralék	— frt.
Október	148 „ 50 „	„	— „
November	160 „ 50 „	„	— „
Deczember	166 „ 50 „	„	— „
Január	160 „ 50 „	„	6 „
Február	172 „ 50 „	„	3 „
Márczius	172 „ 50 „	„	6 „
Április	172 „ 50 „	„	6 „
Május	169 „ 50 „	„	9 „
Június	166 „ 50 „	„	12 „

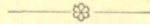
Összesen : 1686 frt — kr. Hátralék 42 frt.

Vizsgálati díj 1 növendéktől . . . 5 frt.

Összesen : 5 frt.

Az egész évben tandij és vizsgálati díj czimén tehát összesen 1691 frtnyi összeg folyt be.

Tandijmentes volt 7 növendék, kedvezményes tandíjat fizetett 1 növendék, féltandíjat fizetett 1 növendék.

V.

Tanszerek, bútorzat.

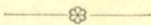
Az elmúlt tanévben a fölszerelések részben újabb tárgyakkal szaporodtak, részint a már meglevők kiigazítottak, vagy a czélnak megfelelőbben átalakítottak úgy, hogy most már kevés a pótolni való hiány.

Nevezetesen az igazgatói irodába beszereztek: 1 pamlag, 4 szék és egy iratszekrény; a tantermekbe: 12 szék, 2 zongoraszék, 1 tábla, 3 vasmosdó, 3 asztal, 5 ablakfüggöny, azonkívül a meglevő 4 hosszú padból 8 kisebb és megfelelőbb készítettet.

A zeneiskola jelenlegi fölszerelése e szerint a következő:

1. Tanszerek: 2 zongora, 2 hegedű, 1 mély hegedű, 1 gordonka, 2 gordon, 1 pedálczimbalom, 4 hangjegyírásra vonalzott tábla, 8 hangjegyállvány. Összesen 1034 frt értékben.

2. Bútorzat: 7 lámpa, 8 iskolai pad, 34 szék, 1 pamlag, 1 íróasztal, 5 asztal, 1 hangszerszekrény, 1 iratszekrény, 4 mosdó, 1 tükör, 2 pad a folyosón, 5 ablakfüggöny, összesen 215 frt 90 kr. értékben.

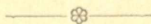
Hangjegytár.

Az 1896/97. tanévben a következő művek szereztettek be a költségvetésileg e célra megszavazott 50 frtból: a) Iskolák: Langer J. Énektan I. és II. füzet (az I. füzet 2 példányban), Abt Praktische Gesangschule III. és IV. füzet; b) tanulmányok: 1. hegedűre és zongorára: Beriot op. 77. Premier guide du violoniste II-ik füzet; 2. énekre: Concone 25 Leçons I. II. füzet, Concone op. 14., Bordogni 12 vocalises, Panseron 50 Solfeggien I—IV. füzet; c) előadási darabok zongorára 2 kézre: Somogyi Album I. füzet; két zongorára: Mendelssohn Capriccio brillante op. 22. I. füzet; d) nagy zenekarra: Mascagni Intermezzo partitura és szólamok, Mendelssohn Capriccio brillante op. 22. partitura, Richter A. Concert ouverturehoz szólamok; e) dr. Harrach J. Zenei nevelésünk reformja I. füzet. Összesen: 12 mű 19 füzetben, 42 frt 03 kr. értékben.

Adományozás útján *) a következő művekkel gyarapodott a hangjegytár: a) Zongorára 4 kézre: Ulrich átírásában Bellini és Rossini nyitányai; b) hegedűre: Bloch J. op. 13. I—VI. füzet, Bloch J. op. 16. Ujjgyakorlatok; c) énekre: Erődi E. Ünnepi daloskönyv I. füzet; d) Hofecker J. Az összhangzat és zeneszerzés tanítás módszertana I. füzet, Hofecker J. A zeneköltészet alakjai I. füzet, Hofecker J. A magyar zeneoktatás története I. füzet, Oláh K. Az orgonaépítészet története I. füzet, Szentessy B. A gyermek szellemi megerőltetése ismeretlen oldalról föltüntetve. Összesen 9 mű 14 füzetben, 7 frt 05 kr. értékben.

Van jelenleg a zeneiskola hangjegytárában 162 mű 59 kötet, 189 füzetben, 393 frt 59 kr. értékben.

A folyóiratok közül jár: a „Zenélő Magyarország“ és a „Klavier-Lehrer.“

*) Az adományozók neveit lásd 16—17. old.

VII.

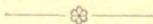
Felügyelet.

A szervezeti szabályok V. f. 7. §-a értelmében a Zeneiskola fölött a város nevében a műszaki felügyeletet a felügyelő bizottság gyakorolja, melynek tagjai a polgármesteren, mint elnökön kívül 6 szakértő — kiket a közgyűlés választ — és az igazgató.

A bizottság tagjai jelenleg: Kada Elek polgármester mint elnök, ifj. Baktay Mihály köz- és váltó-üggyvéd, Gyenes István árvaszéki ülnök, Hanusz István főreáliskolai igazgató, Horváth György kegyesrendi tanár, Pásthly Károly, a polg. leányiskola igazgatója, dr. Szeless József, a Kecskeméti Takarékpénztár elnöke és végül az iskola igazgatója.

A bizottság a lefolyt tanévben négyszer tartott ülést, u. m. 1896. szeptember hó 5-én, 1896. november hó 21-én, 1897. január hó 25-én és 1897. május hó 29-én.

A bizottsági tagok 1896. december hótól kezdve az iskola látogatásra így osztattak be: december—január hóban iskola-látogatók: ifj. Baktay Mihály és Gyenes István; február—márczius hóban Hanusz István és Horváth György; április—május hóban Pásthly Károly és dr. Szeless József biz. tagok.

A tantestület tagjai, irodalmi és társadalmi működésük.

Igazgató-tanár:

SZENT-GÁLY GYULA, a „Magyar zeneszerzők társaságá“-nak és a helybeli „Katona József kör“-nek rendes tagja. Tanította a hegedűt, karéneket, zeneelméletet a középkieművelési osztályokban, az összhangzattant, heti 23 órában. Működésének évszáma az iskolánál 3. — Előadott művei: Kyrie, Gloria, Credo és Benedictus, vegyes kar, orgona és vonós zenekarra (előadott a kegyesrendiek templomában a husvétünnep alkalmával); „Tornainduló“ (előadott a kegyesrendi főgymnasium záróünnepélyén 1897. június hó 8-án). Több műdala jelent meg a „Zenélő Magyarországnak“ című zenei folyóiratban; ugyancsak ő tőle jelent meg a „Kecskeméti Lapok“ 1896. évf. 33. és 34-ik számában egy cikkely „Zenei viszonyaink fejlesztése“ czimmal.

Tanárok:

1. BORDEAUX GÉZA rendes tanár, a helybeli „Katona József kör“ rendes tagja. Tanította a zongorát a fiú növendékeknél, a czimbalmot és a zeneelméletet az előkészítő osztályokban, heti 23 órában. Az iskolánál 3 év óta működik. Előadott műve: Scherzo (magyar irányban) zongorára (előadott a június 19-én tartott I-ső vizsgálati hangversenyen).

2. KOVÁCS ANTAL rendkívüli tanár, kegyes tanítórendi áldozópap és tanár, az orsz. tanáregyesület rendes, a helybeli „Katona József kör“-nek választmányi tagja. Tanította a zenetörténetet a II-ik félévtől kezdve heti 2 órában. Az iskolánál 1/2 év óta tanít.

3. VERESS KLÁRA rendes tanárnő, a helybeli „Katona József kör“ rendes tagja. Tanította a zongorát a leánynövendékeknél és a zeneelméletet az előkészítő osztályokban, heti 20 órában. Az iskolánál 2 év óta működik. Mint hangversenyző szerepelt.

IX.

Növendékek.

— A *-gal jelzett növendékek vizsgálatra nem jelentek meg. —

A) ZONGORA TANSZAK.

a) Előkészítő tanfolyam.

I. OSZTÁLY.

Beliczay Jónás.	Hornyik Julia.
Dékány István.	Mezei Ilonka.
Farkas Nándor.	Soós Margit.
Hajagos Rózsa.*	Wogrincsics Villibald.
<i>Kimaradt:</i> Mányoki Ödön.	

II. OSZTÁLY.

Bagi Béla.	Hornyik Irma.
Csomák Elemér.	Katona Mihály.
Dékány Juliska.	Koritsánszky Iván.
Falta Gizella.	Muntyán Elek.
Fekete Ilona.	
Gyenes Sándor.	<i>Kimaradt:</i>
Hacker Sándor.*	Kovács Andor.

b) Közép-kiművelési tanfolyam.

I. OSZTÁLY.

Fekete Rózsa.	Koczó Sándor.
Gyenes Ilonka.	Leitner Bella.
Závory Aranka.	

II. OSZTÁLY.

Hacker Mariska.	Péntek Gizella.
Katona Mariska.	Schweiger Szerén.

III. OSZTÁLY.

Tóth László.

IV. OSZTÁLY.

Csabay Károly.	Szemerey Zsigmond.
----------------	--------------------

V. OSZTÁLY.

Növendék nem volt beosztva.

c) Felsőbb kiművelési tanfolyam.

I. OSZTÁLY.

Növendék nem volt beosztva.

II. OSZTÁLY.

Fekete Béla.

B) HEGEDŰ TANSZAK.**a) Előkészítő tanfolyam.**

I. OSZTÁLY.

Falta László.	Kovács István.
Kolompai Mihály.	Lamm Ottó.
Kósa László.	Nagy Zoltán.

II. OSZTÁLY.

Hacker Boriska.

b) Közép-kiművelési tanfolyam.

I. OSZTÁLY.

Beliczay Imre.	Vrabel István.*
----------------	-----------------

II. OSZTÁLY.

Löffler Ernő.	Macher Béla.
---------------	--------------

III. OSZTÁLY.

Fekete István.

IV. OSZTÁLY.

Fekete László.

Medák Béla.*

C) GORDONKA TANSZAK.

Növendék nem volt beírva.

D) CZIMBALOM TANSZAK.

a) Előkészítő tanfolyam.

I. OSZTÁLY.

Benkóczy Viola.

Szt. Tóth Erzsí.*

Fungács Béla.

Veress Magda.*

Kimaradt: Bekker Zoltán.

b) Rendes tanfolyam.

I. OSZTÁLY.

Hankovszky Irén.

Hanthó Kornélia.

Siposs Margit.

E) KARÉNEK TANFOLYAM.

I. OSZTÁLY.

Schweiger Szerén.

Kimaradtak: Benkóczy Viola és Veress Magda.

II. OSZTÁLY.

Kimaradtak: Domián Mariska és Szt. Tóth Vilma.

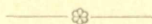
III. OSZTÁLY.

Dékány Mariska.

Jutalmat kaptak :

1. *Bagi Béla*, a z. tsz. e. t. II. o. növ. kiváló szorgalmáért.
Jutalma: Hünten op. 168., 1. sz. Rondo.
2. *Beliczay Imre*, a h. t. sz. k. t. I. o. növ. ugyanazért.
Jutalma: Meyer op. 8. Der junge Konzertist.
3. *Csomák Elemér*, a z. tsz. e. t. II. o. növ. ugyanazért.
Jutalma: Beethoven 3 könnyű szonátájából a C-dur.
4. *Dékány István*, a z. tsz. e. t. I. o. növ. kiváló szorgalom és eredményért. Jutalma: Hummel op. 52. Rondoletto.
5. *Falla Gizella*, a z. tsz. e. t. II. o. növ. kiváló szorgalmáért. Jutalma: Lecarpentier Bagatelle 1. sz.
6. *Fekete Rózsa*, a z. tsz. k. t. I. o. növ. ugyanazért. Jutalma: Damm, op. 36. Menuet impromptu.
7. *Fekete László*, a h. tsz. k. t. IV. o. növ. ugyanazért. Jutalma: Volkmann Rob. op. 15. Allegretto capriccioso.
8. *Gyeness Ilonka*, a z. tsz. k. t. I. o. növ. ugyanazért. Jutalma: Duvernoy op. 271. Les Jours. 1. sz.
9. *Hacker Mariska*, a z. tsz. k. t. II. o. növ. kiváló szorgalom és eredményért. Jutalma: Heller op. 12. Rondoletto E-dur.
10. *Katona Mariska*, a z. tsz. k. t. II. o. növ. ugyanazért. Jutalma: Winterberger Weihnachtsgruss.
11. *Koczó Sándor*, a z. tsz. k. t. I. o. növ. ugyanazért. Jutalma. Neustedt op. 155. Ballada.
12. *Siposs Margit*, a cz. tsz. II. o. növ. ugyanazért. Jutalma: Késmárky Árpád átiratai a magyar táncz és classikus zeneremekeiből.
13. *Závory Aranka*, a z. tsz. k. t. I. o. növ. ugyanazért. Jutalma: Hünten op. 129. Valse brillante.

Rövidítések: **z.** = zongora, **h.** = hegedű, **cz.** = czimbalom, **tsz.** = tanzsak, **e.** = előkészítő, **k.** = középkiművelési, **f.** = felső kiművelési, **t.** = tanfolyam, **o.** = osztály, **növ.** növendék. Ezen rövidítések használtak a műsorok egyes számainál is.)

Statistikai adatok.

Kimutatás a növendékek létszámáról az 1896/97. tanévben.

A) Előkészítő tanfolyam.

Tanszakok	Születési helyre nézve		Vallásra nézve				Korra nézve										Leány-növendék	A II. félévben föl- vételeit	Felsőbb tanfolyam- ba helyezteit	Alsóbb tanfolyam- ból fölvelelt	Vizsgálatot nem tett	Beirt növendékek száma	Kilépelt	Létszám az év végén			
	helybéli	vidéki	róm. kath.	gör. keleti	ág. ev.	izr.	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17									18	18 éven fölül	Fi-növendék
Zongora . . .	16	5	12	1	2	4	2	1	1	6	1	3	4	2	1	1	1	1	13	8	3	1	—	2	22	1	20
Hegedű . . .	4	3	4	—	1	—	2	2	1	—	2	1	—	—	1	—	—	—	6	1	—	1	—	—	8	—	7
Czímbalom . .	3	6	3	—	1	4	1	—	1	—	2	—	1	3	1	—	—	—	2	7	2	—	—	2	9	—	8
Összesen:	23	14	19	1	4	8	5	2	1	3	7	3	6	4	3	5	2	1	21	16	5	2	—	4	39	2	35

B) Közép-kiművelési tanfolyam.

Zongora . . .	9	3	3	—	6	3	—	—	1	2	1	3	—	2	2	1	—	—	4	8	—	—	1	—	11	—	12
Hegedű . . .	5	2	3	—	1	3	—	—	1	—	—	1	—	1	3	1	—	—	7	—	—	—	1	2	6	1	7
Összesen:	14	5	6	—	1	6	6	—	2	2	1	4	—	3	5	2	—	—	11	8	—	—	2	2	17	—	19

C) Felsőbb kiművelési tanfolyam.

Tanzsok	Születési helyre nézve		Vallásra nézve				Korra nézve									Fi-növendék	Leány-növendék	A II. felévben föl-vétel	Felsőbb tanfolyam-ba helyeztetett	Alsóbb tanfolyam-ból fölvetelt	Vizsgálatot nem tett	Beírt növendékek száma	Kilépett létszám az év végén							
	helybell	vidéki	róm. kath.	gör. keleti	ág. ev.	ev. ref.	izt.	8	9	10	11	12	13	14	15									16	17	18				
																											é v e s			
																								18 éven felel						
Zongora . . .	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Összesen:	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1

D) Karének tanfolyam.

I. évfolyam	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	1	3	1	2	
II. évfolyam	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	2	—	
III. évfolyam	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Összesen:	3	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1	1	—	—	6	1	—	—	—	—	1	6	3	3

E) Általános kimutatás.

Az összes évfolyamokon	41	22	26	1	5	18	13	2	1	3	9	5	7	8	3	10	9	4	1	33	30	6	2	2	2	7	63	5	58	*
* Tulajdonképeni létszám 57, mivel egy növendék két tanszakra volt beírva. Az általános kimutatás tehát így módosul:	40	22	26	1	5	18	12	2	1	3	9	5	7	8	3	10	8	4	1	33	29	6	2	2	2	7	62	5	57	

Kimutatás a növendékek létszámának emelkedéséről az iskola három évi fennállásának ideje alatt.

Tanév	Zongora tanszak			Hegedű tanszak			Czimbalom tanszak		Gordonka tanszak		Karének tanfolyam			Összesen	
	Előkészítő tanfolyam			Előkészítő tanfolyam			Közép s felső kiművelési tanfolyam		Létszám az év végén		Létszám az év végén		Létszám az év végén		
	Közép s felső kiművelési tanfolyam			szapordás			szapordás		szapordás		szapordás		szapordás		
	Létszám az év végén			Létszám az év végén			Létszám az év végén		Létszám az év végén		Létszám az év végén		Létszám az év végén		
1894/95.	15	—	9	—	4	—	1	—	—	—	—	3	—	—	32 ¹⁾
1895/96.	18	20 ^{0/0}	9	—	6	50 ^{0/0}	4	300 ^{0/0}	8	—	1	—	14	366·2 ^{0/0}	60 ²⁾
1896/97.	20	11·1 ^{0/0}	13	44·4 ^{0/0}	8	33·3 ^{0/0}	6	50 ^{0/0}	8	—	—	100 ^{0/0}	3	—	58 ³⁾

1) Tulajdonképeni létszám 31, mivel 1 növ. 2 tanszakra volt beírva.

2) " " " " " " " " " " " " Szaporodás tehát 77·4^{0/0}.

3) " " " " " " " " " " " " " " " " " " Szaporodás tehát 3·6^{0/0}.

XI.

Nyilvános működés.

A lefolyt tanévben 1 házi és 2 vizsgálati hangverseny tartott. Ezenkívül a karének tanfolyam növendékei előadták Kempter C-dur pásztor-miséjét a karácsonyi ünnepek alkalmával a kegyesrendiek templomában. Ez alkalommal a vonós zenekar — mely a főgymnasium és a zeneiskola jobb hegedűseiből alakított — fúvó hangszerekkel is ki volt egészítve.

A házi hangverseny és a 2 vizsgálati hangverseny műsora különben itt következik:

Az 1897. évi február hó 28-án tartott

Házi Hangverseny műsora.

1. *Lange G.* A vig találkozás op. 243. 3. sz.
Koritsánszky Iván, a z. tsz. e. k. t. II. o. növ.
(Tanára: Bordeaux G.)
2. *Bohm C.* 1. sz. jellemdarab a „Goldene Jugendzeit“-ből.
Koczó Sándor, a z. tsz. k. t. I. o. növ.
(Tanára: Bordeaux G.)
3. *Népdalok* **Siposs Margit**, a czimbalom t. sz. II. o. növ.
(Tanára: Bordeaux G.)
4. *Meyer Ch.* Tarantella op. 121.
Hacker Mariska, a z. tsz. k. t. II. o. növ.
(Tanára: Veress Kl.)
5. a) *Schubert F.* Auf dem Wasser zu singen.
b) *Mozart* Rondó a C-dur sonátából.
Tóth László, a z. tsz. k. t. III. o. növ.
(Tanára: Bordeaux G.)

6. *Schulhoff J.* Mazurka op. 30.
Katona Mariska, a z. tsz. k. t. II. o. növ.
 (Tanára: Veress Kl.)
7. *Lányi E.* Impromptus hongrois öp. 23. b.
Csabay Károly, a z. tsz. k. t. IV. o. növ.
 (Tanára: Szent-Gály Gy.)
8. *Hummel J. N.* Allegro con brio (a sonáta op. 13-ból).
Fekete Béla, a z. tsz. f. t. II. o. növ.
 (Tanára: Szent-Gály Gy.)
9. *Richter Á.* Nyitány.
 Előadta a h. tsz. növendékeinek fuvóhangsze-
 rekkal megerősített zenekara.
 (Tanár: Szent-Gály Gy.)

Az 1897. évi június hó 19-én tartott

I. Vizsgálati hangverseny műsora.

1. *Fink W.* Jellemkép op. 105.
Wogrincics Villibald, a z. e. t. I. o. n.
 (Tanára: Bordeaux G.)
2. *Cooper W.* „Lose Blätter“ 1. sz. Jellemkép.
Farkas Nándor, a z. e. t. I. o. növ.
 (Tanára: Bordeaux G.)
3. *Lichner H.* Szonatinájából az Allegro op. 4.
Csomák Elemér, a z. e. t. II. o. növ.
 (Tanára: Bordeaux G.)
4. *Morley Ch.* Jellemkép op. 106. 6. sz.
Bagi Béla, a z. e. t. II. o. növ.
 (Tanára: Bordeaux G.)
5. *Riszner I.* Csárdás op. 48. 7. sz.
Gyeness Sándor, a z. e. t. II. o. növ.
 (Tanára: Bordeaux G.)
6. *Oesten* Szonatinájából az Andante és Allegro
 op. 60.
Dékány István, a z. e. t. I. o. növ.
 (Tanára: Bordeaux G.)
7. *Bloch I.* Sicilienne op. 13.
Beliczay Imre, a. h. k. t. I. o. növ.
 (Tanára: Szent-Gály Gy.)

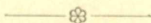
8. *Diabelli* Rondo op. 168.
Gyeness Ilonka, a z. k. t. I. o. növ.
 (Tanára: Veress Kl.)
9. *Kún László* Magyar népdalok.
Siposs Margit, a czimb. t. II. o. növ.
 (Tanára: Bordeaux G.)
10. *Szent-Gály*. Bölcsődal.
Löffler Ernő, a h. k. t. II. o. növ.
 (Tanára: Szent-Gály Gy.)
11. *Kuhlau*. Rondo op. 20.
Fekete Rózsa, a z. k. t. II. o. növ.
 (Tanára: Veress Kl.)
12. *Kún-Késmárky* Magyar népdalok.
Benkóczy Viola, a czimb. t. II. o. növ.
 (Tanára: Bordeaux G.)
13. *Bordeaux G.* Scherzo (magyar stílusban.)
Tóth László, a z. k. t. II. o. növ.
 (Tanára: Bordeaux G.)
14. *Bihari—Allaga* Primatialis magyar.
 Két czimbalmon előadták **Siposs Margit** és
Benkóczy Viola.

Áz 1897. június hó 28-án tartott

II. Vizsgálati hangverseny műsora.

1. *Kéler B.* Nyitány 6 kézre op. 73.
 Előadták **Fekete Béla**, **Csabay Károly** és
Szemerey Zsigmond.
 (Tanár: Szent-Gály Gy.)
2. *Bleslaur* Polka-Mázur op. 33., 3. sz.
Koritsánszky Iván, a z. e. t. II. o. növ.
 (Tanára: Bordeaux G.)
3. *Lange* Mimosen 15. sz., op. 243.
Závory Aranka, a z. k. t. I. o. növ.
 (Tanára: Veress Kl.)
4. a) *Lányi E.* Jellemkép op. 55., 4. sz.
 b) *Haydn* Rondo all Ongarese.
Koczó Sándor, a z. k. t. I. o. növ.
 (Tanára: Bordeaux G.)

5. *Chopin* Valse (2. sz.) op. 69.
Hacker Mariska, a z. k. t. II. o. növ.
 (Tanára: Veress Kl.)
6. *Rieding O.* Román cz.
Fekete István, a h. k. t. III. o. növ.
 (Tanára: Szent-Gály Gy.)
7. *Winterberger A.* Weihnachtsgruss.
Katona Mariska, a z. k. t. II. o. növ.
 (Tanára: Veress Kl.)
8. *Fischel Ad.* Fantasie op. 48.
Medák Béla, a h. k. t. IV. o. növ.
 (Tanára: Szent-Gály Gy.)
9. a) *Godard* Törpék táncza op. 102.
 b) *Székely I.* Tisza partján (idyll).
Csabay Károly, a z. k. t. IV. o. növ.
 (Tanára: Szent-Gály Gy.)
10. a) *Vieuxtemps* Souvenir op. 7.
 b) *Hubay J.* Arioso op. 10.
Fekete László, a h. k. t. IV. o. növ.
 (Tanára: Szent-Gály Gy.)
11. *Mascagni P.* Ave Maria (Intermezzo).
Dékány Mariska, a karének t. III. o. növ.
 (Tanára: Szent-Gály Gy.)
12. *Mendelssohn* Capriccio brillant op. 22.
 I-ső zongorán **Fekete Béla**, a z. f. t. II. o. n.
 (Tanára: Szent-Gály Gy.)

XII.

Különféle tudnivalók.

A beírások a jövő iskolai évre szeptember hó 1-ével veszik kezdetüket és tartanak bezárólag 8-ig. Bár a beíratások ideje a lapokban újlag is közzé fog tétetni, e helyen is figyelmeztetem a t. szülőket, hogy a beíratást a megjelölt napokon eszközöljék, mivel a határidőn túl jelentkezők csak a felügyelő bizottság engedélyével vehetők föl s különben is a szülők érdekében áll, hogy gyermekeik az előadások látogatását a rendes időben megkezdjék, mivel a szervezeti szabályok értelmében a már megkezdett félév tandija teljesen kifizetendő, bármikor vétetik is föl a növendék.

Zeneiskolai növendék lehet minden, 8-ik életévét betöltött fiú vagy leány gyermek, aki az írás és olvasásban jártas és megfelelő hallással és testszervezettel bír; 8 éves kor előtt csak oly gyermek vehető fel, ki testileg és szellemileg annyira fejlődött, hogy a zenetanulás korábbi megkezdése sem testi, sem lelki fejlődésére előreláthatólag semmi káros befolyást nem gyakorol.

Oly növendék, ki előbb már más intézetben vagy mester-nél tanult s ez alapon a zeneiskola valamely osztályába óhajtja magát fölvetetni: fölvételi vizsgálatot köteles tenni, hogy a megfelelő osztályba legyen sorozható. Ezen vizsgálat díjnélküli.

Oly növendékek, kik bármi okból vizsgálatot nem tettek, csak úgy léphetnek felsőbb osztályba, ha előbb a vizsgálatot kiállják. Ezen vizsgálatok szeptember hó 9-én d. u. 4 órákor fognak megtartatni, de csak az a növendék bocsáttatik vizsgálatra, ki a rendes vizsgálatról való elmaradását kellőképen igazolni tudja, mivel az igazolatlan elmaradás a fegyelmi szabályok

értelmében a kizáratást vonja maga után. A vizsgálatra való jelentkezés kérvény alakjában történik, mely az igazgatóhoz adandó be, legkésőbb *szeptember 8-ig*. E kérvényben felemlítendő az ok is, mely miatt a növendék a rendes vizsgálatot elmulasztotta.

Vizsgálati díj nincs.

Tandij az *alsó-fokú zeneiskolában, úgyszintén a cimbalom tanszak összes évfolyamain évi 25 frt, a közép-fokú zeneiskolában, valamint a magánének tanszakon évi 40 frt. A karének tanfolyamon csupán 1 frt beiratási és félévenként 50—50 kr. hangjegy használati díj fizetendő.*

A tandij félévenként vagy havonként fizethető, de a már megkezdett félév tandija teljesen kifizetendő, bármikor kezdje a növendék az előadások látogatását, vagy bármi okból nem látogatná az előadásokat.

Akik tandijmentességet vagy kedvezményes tandíjat óhajtának gyermekeik részére nyerni, a szervezeti szabályok XV. fejt. 58. §-a értelmében kellőleg fölszerelt kérvényeiket az igazgató útján a tanácshoz intézzék, legkésőbb *szeptember hó 1-ig*.

Úgy a kedvezményes tandíjra, mint a tandij elengedésre csak oly szegényebb sorsú, tehetséges és szorgalmas növendékeknek van joguk, kik az iskolának legalább egy évig már növendékei voltak.

A tandij mérséklés vagy elengedés kedvezményét elvesztheti a növendék még évközben is hanyagság vagy nem kellő magaviselet folytán.

Kecskemét, 1897. július hó 21.

Szent-Gály Gyula
igazgató.

